

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Sermo de digna Preparat[i]one cordis pro suscipiendo
Sacrame[n]to Eucharistie. R. P. Martini Luther
Augustiniani Vuittenbergensis**

Luther, Martin

[Leipzig], [1518]

VD16 L 5976

Corollarium Secundum.

urn:nbn:de:hbz:466:1-33409

vt B. Aug. Iste cibus nihil eque odit ac saturum fastidia
entemq; stomachum. nihil ita querit sicut animam esuri-
entem. vt ipse quoq; dominus Matth. v. Beati qui esuris
unt iusticiam / quoniam ipsi saturabuntur. Item B. Vie
go. Esurientes implevit bonis / et diuites dimisit inanes /
Et ps. cvi. Quia satiavit animam inanem / et animam esu-
rientem satiavit bonis. Dona vero que sunt alia t̄ q̄ ea que
Gala. xv. recitat Apostolus (dicens) Fructus spiritus
sunt charitas / gaudium / pax / paciētia / bonitas / b̄nignitas
mansuetudo / fides / longanimitas / modestia / continentia.
castitas. In his si te sentis deficere / et gemis / optasq; illa
obtinere / securus accede / nusquam enim inuenies illa / ni-
si in isto sacramento.

¶ Corollarium Primum.

¶ Optima dispositio est non nisi ea / qua pessime es dis-
positus / Et contra / Tunc pessime es dispositus / quando
es optime dispositus. Quod sic intelligitur. quod quādo
sentis te miserimum / et egenum gratia / iam eo ipso capax
es gratie / et idoneus maxime. Rursus plus q̄ mortem et
infernum timeas / ne quando sic accedas vt tibi dispositus
videaris / ac dignus quasi allaturus Deo cor mundum / q̄
potius fuerat tibi querendum et recipiendum / Stat firma
et insolubilis sententia. Non est opus medico bene habē-
tibus / sed male habentibus. Nam sicut non tunc / ita
nec nunc Christus venit vocare iustos / sed peccatores ad
penitentiam. Ideo penitentia potius post / quam ante sa-
cramentum digne peragitur. Deus tuus est bonorum tuo-
rum non indigus / sed bonorum suorum largus in te / ve-
nit ad te.

¶ Corollarium Secundum.

¶ Magnus et perniciosus error est / si quis accedat ad sa-
cramentum / ea nixus fiducia / q̄ confessus sit / q̄ non sit si-
bi conscius mortalis peccati / quod orationes et preparatio-
ria sua promiserit. Omnes hi iudicium sibi manducant et
bibunt / quia his omnibus non sunt digni neq; puri / Im-
mo per eam fiduciam puritatis peius poluuntur / sunt autē
puri per fidem / vt sequitur.

*Del. Ita in unum
non dmi*

¶ Quinto / id cura / ut cum plenā / aut saltem possibili fide
accedas certissime confidens tete gratiam consequenturū.
Tantum enim accipies. quantum credis te accepturū / sicut
Christus ait. **Quidquid orantes petieritis / credite quod accipiet**
Et iterum dicit tibi illud / Fiat tibi sicut credidisti. Si enim
accederes sine ista fide / iudicium tibi omnino acciperes et morte-
tem. Sic enim in omni alio sacramento non nisi illusio est et fictio agi-
tur sine fide si percipitur quod est horrendum.

M. 11

¶ Hec itaque fides sola et summa ac prima dispositio / facit
vere puros et dignos / quia non nititur in opibus aut virtutibus no-
stris / sed in purissimo / piissimo / firmissimoque verbo Christi
dicentis. **Venite ad me omnes qui laboratis / et onerati estis /**
et ego reficiam vos. Et iterum. **Beati qui esuriunt et sitiunt ius-
titiam / quoniam ipsi saturabuntur.** Fides enim est que iusti-
ficat / purificat / dignificat. **Ut actu. xv. Fide purificans cor-
da eorum etc.**

¶ Corollarium.

infidelitas

¶ Quicquid sit de contritione tua / de penitentia vera vel
falsa / illud maxime stude / ut in presumptione istorum ver-
borum Christi accedas / et sic accedens illuminaberis / et faci-
es tua non confundetur. Vel matrem eius noli mendacem
facere / qui dicit. **Esurientes implebit bonis.** Multo magis
ne ipsummet dum arguas mendacem / ubi premitte. **Vete-
re ad me etc.** Argues autem mendacem / si non credis eum ita fa-
cturum tibi sicut promittit. Ideo infidelitas est maximum
peccatum / et recta blasphemia in veritatem divinam.

om. In quibus

¶ Sexto. Si sentis te nec ista duo posse / vel satis posse / si-
cut vere senties si te ipsum probabis. Hic non verearis cum
Apostolis dominum orare / **Domine adauge nobis fidem /**
**et cum illo patre illius demoniaci. Mar. ix. Domine adiu-
ua incredulitatem meam / intra in cubiculum tuum / et dic**
patri tuo in celis. Ecce mi domine Jesu Christe misericordiam
meam respice / inops et pauper sum / et tamen a deo fastidio-
sus medicine tue / ut nec divitias gratie tue suscipiam. Accede
de me domine desiderium gratie tue et fidem promissionis
tue / ut non offendam te optimum deum meum perversa mea
et in crudelitate et saturitate. Ac sic accede cum fiducia mi-
sericordie eius / et in timore indignitatis tue.